

MEDEDELSER

Nr. 7. August 2001

60. Færdselsloven - Hastighed - Police Pilot - Beviser
61. Færdselsloven - Insulinchok - Frakendelse
62. Færdselsloven - Vigepligt - Hajtænder - Frakendelse
63. Beviser - Afhøring af politifolk om afhøring - Rettergangsfejl
64. Udvisning undladt - Tilhørte det danske mindretal i Tyskland
65. Narkotika - Amfetamin - Betinget straf
66. Erstatning for fængsling - Frister - Varetægtsfradrag - Takster - Egen skyld
67. Beviser - Videoafhøringer
68. Skyldnersvig, groft - Påtalebegæring - Lang sagsbehandling - Menneskerettigheder - Frifindelse for bedrageri eller skattesvig ved skattegodtgørelsesmodellen - Konfiskation - Rettighedsfortabelse - Sagsomkostninger
69. Særforanstaltninger - Ophævelse af dom til ambulante behandling - Retslægerådet
70. Forsvarerpålæg
71. Røveri - mange, men ikke § 288, stk. 2
72. Asyl - 1. asylland - Menneskerettigheder
73. Pengefalsk
74. Bedrageri, social- - Spilleindtægter - Frifindelse

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Postbox 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Mogens Juhl
næstformand, Odense

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hans Kjellund
Århus

Mona Martens
Aalborg

Niels Forsby
København

Sven-Erik Poulsen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1090**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

I sidste hæfte på bagsiden var gengivet domstolenes generelle målsætning. Østre Landsret har imidlertid på hjemmesiden www.oestrelandsret.dk sin egen version, hvoraf afsnittene om strafferetsplejen gives:

2.3.3 Nævningesager

Disse sager forudsættes forberedt fra anklagemyndighedens side inden tiltalerejsningen. Det tilstræbes, at domsforhandlingen kan påbegyndes inden for højst 3 måneder.

2.3.4 Kriminelle ankesager

Den gennemsnitlige forberedelsestid bør ikke overstige 1 måned. Med en berammelsestid på 2 måneder bør den gennemsnitlige gennemløbstid ikke overstige 3 måneder. Berømmelse bør ske straks efter, at der er klarhed over, hvor længe domsforhandlingen vil vare.

På kort tid nedsættes de gennemsnitlige forberedelse- og berammelsestider, og mindst halvdelen af ankesagerne berammes senest inden for 2,5 måneder.

2.3.4.1 Specielt arrestantsager og voldssager

Arrestantsager bør berammes forud for andre sager, og det tilstræbes, at såvel forberedelse- som berammelsestiden gennemsnitlig bliver væsentlig kortere end for andre kriminelle ankesager.

Også sager vedrørende vold, navnlig grovere vold, prioriteres højt.

2.3.5 Kriminelle kæresager

Sager om varetægtsfængsling bør for langt den overvejende dels vedkommende afgøres samme dag, på hvilken de indgår til landsretten. Dette sikres gennem "kærevagt" på alle hverdage, herunder lørdag. De øvrige kriminelle kæresager bør afgøres inden for 14 dage.

Færdselsloven - Hastighed - Police Pilot - Beviser

Færdselslovens § 42

T var tiltalt for at have kørt mindst 107 km/t målt med Police Pilot, men blev frifundet for førerretsfrakendelse, dels fordi kontrolskemaet ikke var korrekt udfyldt, dels fordi kontrolopmålingen afveg fra kommunens.

Retten i Odense, 10. afd. SS 10.01938/00, 19/9 2000

T var tiltalt for overtrædelse af FL § 4, stk. 1 og § 42, stk. 4, ved på motorcykel at have kørt med en hastighed af mindst 107 km/t, selv om det ved færdselstavler var angivet, at hastigheden ikke måtte overstige 60 km/t.

Da T var tidligere straffet med betinget frakendelse i 1997, var der påstand om ubetinget frakendelse. T kunne kun erkende at have kørt 80 km/t.

T og en politiassistent P afgav forklaring. Der var fremlagt en opmåling af den kørte strækning foretaget af kommunen.

Retten bemærkninger:

"Det fremgår af den af vidnet P afgivne forklaring, at han ved fartkontrollen opmålte den kørte strækning til 562 meter, og at strækningen umiddelbart efter blev kontrol-opmålt. Vidnet har endvidere foretaget kontrolopmåling til brug for straffesagen. Det fremgår yderligere af vidnets forklaring, at police-pilotens kontrolskema ikke er korrekt udfyldt.

På forsvarerens foranledning har Park- og Vejafdelingen, Odense Kommune, den 28/6/00 opmålt strækningen til ca. 521 meter.

Under hensyn hertil finder retten, at der er en sådan usikkerhed om længden af den kørte strækning, at den for tiltalte gunstigste opmåling må lægges til grund. Da tiltalte efter vidnet P's forklaring har kørt strækningen på 18,65 sek. svarer det til, at tiltalte har kørt med en hastighed på 100,57 km/t.

Da den tilladte hastighed på strækningen er 60 km/t, oversteg tiltaltes hastighed ikke denne med mere end 70%, hvorfor tiltalte frifindes for den nedlagte påstand om frakendelse af førerretten.

Straffen fastsættes efter færdselslovens § 4, stk. 1 og § 42, stk. 4, jf. § 118, stk. 1 til en bøde på 1.900 kr. med forvandlingsstraf af hæfte i 6 dage."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer:

"Kontrolskemaet var ikke korrekt udfyldt, idet der var byttet rundt på tallene i to kolonner."

Landsforeningens Meddelelse 61/2001

Færdselsloven - Insulinchok - Frakendelse

Færdselslovens § 54, straffelovens § 16, stk. 1

T på 44 år var tiltalt for som lastbilchauffør i to tilfælde at have forårsaget trafikuheld som følge af insulinchok. T blev frifundet for straf og førerretsfrakendelse.

Retten i Tåstrup, SS 501/99, 28/9 2000

T på 44 år var i forhold 1 tiltalt for overtrædelse af FL § 3, stk. 1, § 9, stk. 1, og § 54, stk. 1, ved i marts 1998 i en parkeringskælder i sin lastbil at have påkørt en port, en mur og anden beplantning med omfattende skader til følge på grund af sukkersyge, hvorefter han forlod stedet uden at underrette skadelidte eller politiet.

I forhold 2 ved i september 1998 at have overtrådt FL §§ 3, 4, 9, 15, 41 og 54, ved i lastbil på en motorvej at være standset i nødsporet på grund af ildebefindende forårsaget af sukkersyge, hvorefter han genoptog sin kørsel og i et kryds påkørte en varebil, der holdt for rødt, forlod uheldsstedet, og et sted, hvor der var hastighedsbegrænsning på 40 km/t, kørte ikke under 80 km/t, og i et venstresving fortsatte ligeud, påkørte et stedgærde og en ejendom med omfattende skader til følge.

Efter sin endelige påstand frafaldt anklagemyndigheden påstanden om bødestraf, men fastholdt kravet om ubetinget frakendelse efter FL § 126, stk. 2, nr. 1.

T var ikke tidligere straffet og nægtede sig skyldig. 6 vidner afgav forklaring over to retsdage. Der var to erklæringer fra Retslægerådet og en skrivelse fra Sundhedsstyrelsen (ikke gengivet i dommen) samt diverse gerningsstedsundersøgelser.

Byretten bemærkede:

"Efter den stedfundne bevisførelse finder retten det bevist, at tiltalte på tid og sted, som anført i anklageskriftets forhold 1 og 2, har ført lastbil med sættevogn på den i anklageskriftet beskrevne måde. Tiltalte findes herved at have overtrådt færdselslovens § 3, stk. 1, § 4, stk. 1, § 9, stk. 1, § 15, stk. 3, § 41, stk. 1 og § 54, stk. 1.

Efter indholdet af Retslægerådets erklæringer kan domsmandsretten tiltræde, at tiltalte under de beskrevne kørsler må antages at have været påvirket af insulintilfælde, at disse tilfælde ikke har være forudvarslede, at tiltalte hverken kan antages at have været bevidst om det lave blodsukker eller om de i anklageskriftet beskrevne kørsler og at tiltalte under disse kørsler har befundet sig i en tilstand, der er omfattet af straffelovens § 16, stk. 1.

Som følge af det anførte er tiltalte at anse som straffri, hvorfor han i overensstemmelse med anklagemyndighedens endelige påstand frifindes for bødestraf.

Med hensyn til den nedlagte påstand om ubetinget førerretsfrakendelse finder domsmandsretten - efter en samlet bedømmelse af sagens oplysninger - ikke, at anklagemyndigheden har bevist, at tiltalte har ført lastvogn med sættevogn på særlig hensynsløs måde. Tiltalte frifindes derfor tillige for den i medfør af færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 1, nedlagte påstand om frakendelse af førerretten."

Landsforeningens Meddelelse 62/2001

Færdselsloven - Vigepligt - Hajtænder - Frakendelse

Færdselslovens § 26

Holdt stille ved hajtænder og orienterede sig. Motorcyklist kom rundt om muren ved kirke med hastighed, der kunne virke høj og muligt oversteg det tilladte. Begge bremsede, men motorcyklisten mistede herredømmet og ramte T's bil. Frifundet for frakendelse.

Retten i Faaborg, SS 134/2000, 3/11 2000

T var tiltalt efter FL § 3, stk. 1, og § 26, stk. 2, ved i et kryds at have undladt at optræde hensynsfuldt og udvise agtpågivenhed og undladt at opfylde sin ubetingede vigepligt angivet ved vigelinier og vejtavle, hvorved der skete påkørsel af motorcykel med skade på person og materiel til følge.

Der var påstand om betinget førerretsfrakendelse.

T nægtede sig skyldig. Han og tre vidner afgav forklaring.

Rettens bemærkninger:

"Retten lægger efter bevisførelsen følgende faktiske omstændigheder til grund: Tiltalte er kørt frem mod krydset og har holdt helt stille ved højtænderne og umiddelbart før fremkørslen set sig for såvel til højre som til venstre. Han kørte på tidspunkt, hvor der ikke var tværgående trafik, frem efter på ny at have set sig for til venstre. Da han var kommet lidt frem, kom motorcyklen rundt om muren ved kirken med en hastighed, der kunne virke høj og muligt oversteg det tilladte, men som ikke var helt upåregnelig. Både tiltalte og motorcyklen bremsede, og tiltalte holdt stille lidt ude på vejen, da motorcyklisten mistede herredømmet, hvorefter motorcyklen skred forbi tiltaltes bil, medens motorcyklisten ramte tiltaltes bil.

Tiltalte findes at have tilsidesat sin vigepligt ved ikke på en tilstrækkelig måde, eventuelt ved fremkørsel i på forhånd planlagte mindre stykker ad gangen, at have orienteret sig om muligheden for hurtig færdsel fra venstre på den krydsende vej. Det findes ikke bevist, at selve ulykken skete på den måde, der er beskrevet i anklageskriftet, idet tiltalte efter det foreliggende ikke påkørte motorcyklen. Tiltalte findes derfor kun skyldig i en del af tiltalen, og der frifindes for den del af tiltalen, der beskriver påkørsel.

Straffen fastsættes efter færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jfr. stk. 2, jfr. § 3, stk. 1 og § 26, stk. 2 til en bøde på 1.200 kr.

Forvandlingsstraffen er hæfte i 6 dage.

Efter de omstændigheder, der er lagt til grund, findes tiltaltes forseelse ikke at have en sådan alvorlig karakter, at han kan anses for at have tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Påstanden om betinget frakendelse af førerretten tages derfor ikke til følge.

Da begæring om forsvarerbeskikkelse i det væsentlige må anses for begrundet i spørgsmålet om førerretsfrakendelse, findes det offentlige endeligt at burde betale forsvareromkostninger."

- oo0oo -

Redaktøren svarede forsvareren:

"Hajtænder har det med at snappe, men her er det altså lykkedes den store forsvarer at redde sin klient ud af hajens kæber."

Der henvises i øvrigt til oversigtsartiklen i Lf. Medd. 11/2001.

Landsforeningens Meddelelse 63/2001

Beviser - Afhøring af politifolk om afhøring - Rettergangsfejl

Retsplejelovens § 877, § 943, jfr. § 963

I byretten var to politiassistenter ført som vidner om, hvad T havde forklaret under en afhøring, hvilken forklaring tilsyneladende ikke var blevet foreholdt T under domsforhandlingen. Landsretten fandt, at byretten ikke i medfør af RPL § 877 burde have tilladt dette, idet en sådan fremgangsmåde måtte sidestilles med dokumentation af politirapporterne.

Der skete imidlertid ikke hjemvisning, da der for landsretten blev gennemført en fuldstændig ny domsforhandling, hvorunder T blev foreholdt sin forklaring til rapport, og hvorunder de nævnte to vidner blev afhørt om tilblivelsen og omstændighederne vedrørende optagelse af rapporten og hans underskrift 13 dage efter.

T blev naturligvis dømt. Afgørelsen har ikke været bragt i Ugeskriftet

Ø.L. 12. afd. a.s. S-3984-98, 2/9 1999

T var bl.a. tiltalt for overtrædelse af toldlovens § 73 ved at have indkøbt 40 kartoner indsmuglede cigaretter fra januar 1995 til april 1997 af A, hvis sag behandledes særskilt.

T nægtede sig skyldig. Blandt vidnerne afgav to politifolk forklaring.

Byretten bemærkede:

"Efter bevisførelsen lægges det til grund, at tiltalte under flere afhøringer hos politiet har erkendt at have købt indsmuglede cigaretter af A. Han har ikke uden videre erkendt, hvad han umiddelbart blev sigtet for, men har redegjort for omfanget af sine indkøb. Han er desuden fremkommet med oplysninger, som politiet ikke i forvejen var i besiddelse af.

Under disse omstændigheder findes tiltalte skyldig i den rejste tiltale, uanset han under domsforhandlingen har nægtet sig skyldig."

T blev også dømt for et mindre butikstyveri, som er uden betydning for sagens videre forløb, og blev idømt en bøde og efterbetaling.

T ankede principalt med påstand om ophævelse af byrettens dom og hjemvisning til ny behandling ved byretten, subsidiært om frifindelse. Anklagemyndigheden protesterede mod hjemvisning og påstod i øvrigt stadfæstelse.

De to politividner blev også ført for landsretten, hvorimod A's forklaring blev dokumenteret i medfør af RPL § 965 c, stk. 4.

Landsretten bemærkede:

"Landsretten finder, at byretten ikke i medfør af retsplejelovens § 877, stk. 3, burde have tilladt, at vidnerne, kriminalassistent K og politiassistent P, blev afhørt om indholdet af den forklaring, som tiltalte skulle have afgivet til politiet, og som tilsyneladende ikke blev foreholdt ham under domsforhandlingen, idet en sådan fremgangsmåde må sidestilles med dokumentation af politirapporterne.

I landsretten er der gennemført en fuldstændig ny domsforhandling, hvorunder tiltalte er foreholdt sin forklaring til rapport, og hvorunder de to nævnte vidner er afhørt om tilblivelsen og omstændighederne vedrørende optagelsen af politirapport af 21. maj 1997 og tiltaltes underskrift heraf den 3. juni 1997. Landsretten finder, at der herefter ikke er fornødent grundlag for at ophæve byrettens dom. Forsvarerens påstand herom tages således ikke til følge.

Ad forhold 1.

Tiltalte har afgivet en lang og detaljeret forklaring til rapport, som han har underskrevet på hver side nogle dage efter. Efter P's forklaring findes det bevist, at tiltalte forinden underskriften gennemlæste sin forklaring. Herefter og efter bevisførelsen i øvrigt, herunder de checks, som tiltalte og hans ægtefælle har udskrevet til A, finder landsretten det ubetænkeligt at forkaste tiltaltes benægtelse af forholdet. Tiltalens rigtighed findes således godtgjort."

T blev derimod frifundet for det mindre butikstyveri. Bøde og efterbetaling var som i byretten.

Af den medsendte retsbog fra byretten fremgår bl.a., at T forklarede, at han havde taget sovepiller, da han blev anholdt af politiet. Han ville derfor gerne hurtigt hjem og

skrev under på det, politiet bad ham skrive under på, uden at vide, hvad det var. Senere skrev han også under på rapporten, fordi han mente, at han skulle det.

Kriminalassistent K forklarede derimod, at T ikke havde erkendt hele det påsigtede, men en del heraf, samt fremkom med en række detaljer, herunder om nedgravede cigaretter, som ikke var politiet bekendt. Rapporten blev skrevet efter afhøringen, og T kom på et senere tidspunkt for at læse den igennem, i hvilken forbindelse han underskrev den.

Politiassistent P supplerede, at T ved den senere underskrift havde oplyst nye detaljer om A's gemmested for cigaretterne. Han afgav en meget detaljeret forklaring, som straks blev skrevet ned. Vidnet mente ikke, at T gennemlæste forklaringen og underskrev.

A bestred som vidne og selv sigtet at have solgt cigaretter til T, men han havde lånt T penge.

Landsforeningens Meddelelse 64/2001

Udvisning undladt – Tilhørte det danske mindretal i Tyskland

Udlændingelovens § 22 og § 26

23-årig tysk bankrøver i byretten udvist, men landsretten frifandt ham herfor. Han var indrejst som 14-årig og havde en dansk kæreste, der ikke talte tysk. Han havde gået i dansk børnehave og skole i Tyskland, fordi hans plejeforældre hørte til det danske mindretal. Det sidste tillagde landsretten særlig vægt.

Ø.L. 4. afd. a.s. S-2033-00, 23/8 2000

T på 23 år og tysk statsborger var under en tilståelsessag udover et mindre butikstyveri og to brugstyverier af bil uden kørekort i forhold 5 tiltalt for røveri efter § 288, stk. 1, nr. 1, ved i marts 2000 under medvirken af sin kæreste at have indfundet sig maskeret i en bank med en paintballpistol og fået udleveret 30.000 kr., hvorefter han undløb til den ventende kæreste. Dernæst havde han begået brugstyveri af en cykel.

Anklagemyndighedens påstand var en fællesstraf ikke under 2 år og udvisning i 5 år.

T havde 3 domme i 1997 for bl.a. tyveri, brugstyveri, dokumentfalsk og våbenloven, den sidste en ubetinget fællesstraf på 11 måneder.

I 1998 bl.a. hæleri, tyveri, våbenloven og lov om euforiserende stoffer. Fængsel i 4 måneder.

I 1999 tyveri, brugstyveri og færdselsloven, en fællesstraf på fængsel i 6 måneder, der tillige omfattede reststraffen fra afsoning af de tidligere domme. Løsladt juni 1999 med reststraf 61 dage.

T erkendte sig skyldig, men påstod frifindelse for udvisningen.

Kriminalforsorgen havde bl.a. udtalt, at recidivrisikoen måtte anses for betydelig, idet T på mange områder befandt sig lige på lovens grænse, ligesom han absolut ikke var færdig med misbrug af stoffer. Det havde ikke været muligt at motivere T hverken til tilsynskontakt eller behandling.

Straffen blev udmålt til fængsel i 2 år.

Udlændingestyrelsen havde udtalt, at det efter den foreliggende retspraksis var tvivlsomt, om de i udlændingelovens § 26 nævnte hensyn burde føre til, at udvisning blev undladt. Man havde ikke bemærkninger til, at der af anklagemyndigheden blev nedlagt påstand om udvisning.

Byretten udtalte herom:

"Retten lægger til grund for afgørelsen af udvisningsspørgsmålet, at tiltalte er indrejst i landet, da han var 14 år gammel. Hans mor og bror bor i Tyskland, men han har ikke haft forbindelse til dem i flere år. Han har ikke familie i Danmark, men en kæreste, K, som han har kendt i ca. 1 år. De har planer om at gifte sig. Tiltalte har opholdt sig her i landet, siden han kom hertil, og kun været på enkelte kortvarige besøg i Tyskland.

Under hensyn til, at tiltalte er straffet flere gange tidligere med længerevarende fængselsstraffe og nu har gjort sig skyldig bl.a. i et bankrøveri ved trussel med en paintballpistol og med et udbytte på 30.000 kr., og da de forhold, der er nævnt i udlændingelovens § 26, stk. 1, ikke efter det foreliggende ses afgørende at tale imod en udvisning, jf. § 26, stk. 2, tages anklagemyndighedens udvisningspåstand til følge i medfør af udlændingelovens § 22, nr. 2, 3 og 6. Indrejseforbudet fastsættes i overensstemmelse med § 32, stk. 2, nr. 3 for en periode på 10 år."

T ankede med påstand om frifindelse for udvisningen. Anklagemyndigheden påstod stadfæstelse.

Resten er citat af landsrettens dom:

"Tiltalte har i landsretten givet supplerende forklaring om sine personlige forhold. Han har herunder forklaret, at han og K fortsat ønsker at blive gift, men der er problemer med at få papirer fra Tyskland. Han har gået i dansk børnehave og skole i Tyskland, fordi hans plejeforældre hørte til det danske mindretal. Hans familie i Tyskland taler plattysk, som tiltalte ikke taler. Han føler sig i det hele som dansker. K taler ikke tysk.

Landsrettens bemærkninger:

Det lægges til grund, at tiltalte har gået i dansk børnehave og skole i Tyskland, og at hans forbindelse til Tyskland har været meget sparsom, siden hans indrejse i Danmark i 1991. Efter en afvejning af på den ene side de indgreb i tiltaltes liv, som en udvisning ville medføre og på den anden side grovheden af den begåede kriminalitet og formålet med udvisningen, finder landsretten, at udvisning ikke bør finde sted. Landsretten har herved særlig lagt vægt på, at tiltalte må betragtes som hørende til det danske mindretal i Tyskland, og at hans tilknytning til Danmark må anses for stærkere end til Tyskland. Tiltalte frifindes derfor for påstanden om udvisning."

Landsforeningens Meddelelse 65/2001

Narkotika - Amfetamin - Betinget straf

Straffelovens § 56, lov om euforiserende stoffer § 3

Betinget straf for besiddelse af 22 g amfetamin, delvist med henblik på videresalg. By- og landsret henviste til, at han havde været isoleret i 13 dage.

Ø.L. 20. afd. a.s. nr. S-3294-00, 20/11 2000

T på 37 år var tiltalt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3 ved at have været i besiddelse af 22,76 g amfetamin med henblik på videresalg.

I forhold 2 var han ved samme lejlighed tiltalt for at være i besiddelse af 25 contal-gintabletter og 5 g hash.

Forhold 3 drejede sig om lavpromillekørsel (over 0.50, men promillen er ikke oplyst i dommen).

T nægtede videreoverdragelseshensigt i forhold 1, men erkendte sig i øvrigt skyldig.

Han havde været frihedsberøvet i isolation i 13 dage.

Retten fandt det efter mængden samt fund af pølsemansposer og vægt tilstrækkelig godtgjort, at besiddelsen af i hvert fald en betydelig del af stoffet var med henblik på videreoverdragelse.

Straffen blev fastsat til fængsel i 60 dage og en bøde (for promillekørslen) på 4.000 kr. Retten bemærkede:

"Henset til tiltaltes gode personlige forhold og at han under sagen har været frihedsberøvet i isolation finder retten det ikke påkrævet, at den idømte frihedsstraf fuldbyrdes. Fuldbyrdselsen heraf udsættes derfor i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 2 år.

Anklagemyndigheden ankede med påstand om skærpelse. T påstod stadfæstelse. Der var til brug for ankesagen indhentet en personundersøgelse.

Landsretten udtalte:

"Straffen findes passende. Det tiltrædes - blandt andet under hensyn til, at tiltalte har været varetægtsfængslet i isolation i 13 dage under sagen - at dommen er gjort betinget som sket."

Landsforeningens Meddelelse 66/2001

Erstatning for fængsling - Frister - Varetægtsfradrag - Takster - Egen skyld

Retsplejelovens § 1018 a og § 1018 e

Varetægtsfængslet for brandstiftelse. Sigtelsen opgivet, men undskyldeligt, at erstatningskrav ikke blev fremsat inden 2 måneder, idet sagen fortsatte med en senere sigtelse for hærværk. Ikke egen skyld. Taksten forhøjet med 50%, da sigtelse var fremsat efter straffelovens § 180. Der blev ikke taget hensyn til, at man i hærværksdommen ved strafudmålingen havde taget hensyn til begge de stedfundne varetægtsfængslinger.

Retten i Næstved S 954/1999, 10/8 2000

E blev den 28/11 1995 frihedsberøvet og senere fængslet, sigtet for brandstiftelse efter straffelovens § 180 ved at have sat ild på en ejendom. Den 17/1 1996 løslod politiet E.

Den 8/5 1996 blev E på ny anholdt og senere fængslet sigtet for groft hærværk ved at have kørt sin tidligere hustrus bil i kanalen ved havnen samt tilskyndelse til § 245, jfr. § 23, jfr. § 21, ved at have opfordret andre til at give den tidligere hustrus nye samlever så mange tæsk, at han måtte indlægges eller hellere, at han "helt forsvandt". De tidligere sigtelser blev opretholdt.

Østre Landsret løslod E den 4/6 1996.

I oktober 1997 opgav man påtale for § 180, men rejste samtidig tiltale for hærværk på bilen og tilskyndelse til § 245.

E blev i september 1998 dømt for groft hærværk og efter sin erkendelse tillige dømt for falsk anmeldelse efter § 165 og forsøg på assurancesvig vedr. et TV-apparat til 18.000 kr. Han blev frifundet for § 245. Dommen lød på 8 måneders betinget fængsel.

T var tidligere i 1992 straffet for bl.a. volds- og berigelseskriminalitet.

Retten anførte bl.a.:

"Retten har lagt vægt på det forløbne tidsrum og tiltaltes nu gode personlige forhold sammenholdt med den skete varetægtsfængsling.

Tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet 28. november 1995 til den 17. januar 1996 og fra den 8. maj 1996 til den 4. juni 1996."

Den 26/10 1998 fremsatte E erstatningskrav vedr. de to varetægtsperioder.

Statsadvokaten og Rigsadvokaten afviste kravet - for den første varetægtsperiode som for sent fremsat, jfr. RPL § 1018 e, og for den seneste periode, fordi E var blevet dømt.

Ved rettens kendelse af 16/12 1999 blev anklagemyndighedens påstand om afvisning vedr. den første periode ikke taget til følge.

Sagen blev tilbagesendt til realitetsbehandling. Nu gjorde anklagemyndigheden gældende, at der forelå egen skyld, jfr. RPL § 1018 a, stk. 3, idet E under varetægts-

fængslingen havde afgivet skiftende forklaringer om sin færden forud for og på tidspunktet for branden.

Subsidiært fandtes der ikke grundlag for at yde erstatning, idet der ved strafudmålingen i hærværkssagen udtrykkeligt var lagt vægt på også den første varetægtsperiode.

Sagen blev på ny indbragt for retten. Anklagemyndigheden fastholdt, at der heller ikke skulle ydes erstatning for den anden varetægtsperiode.

Kravet var af E opgjort som følger:

"Første frihedsberøvelse

Første døgn	3.700,00
Efterfølgende 49 døgn	22.050,00
Forhøjelse på 50%	12.875,00
Tabt arbejdsfortjeneste for perioden december 1995 til og med april 1996 med tillæg af 15% i ferie og SH-overskud	105.076,00
Anden frihedsberøvelse incl. tillæg for isolation	<u>18.050,00</u>
	161.751,00"

Anklagemyndigheden kunne godkende kravet rent størrelsesmæssigt bortset fra 50% tillægget for den første periode på 12.875 kr.

E gjorde bl.a. gældende, at det måtte antages, at der ikke i den anden periode var sket varetægtsfængsling, hvis alene hærværksforholdet havde været påberåbt.

Heri fik han ikke medhold. Retten frifandt anklagemyndigheden for krav vedrørende denne periode.

Om den første periode anførte E bl.a.:

"Erstatningssøgende havde kommunikationsproblemer med den politiassistent, der først afhørte ham vedrørende sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 180. I øvrigt vil eventuelle uoverensstemmelser i erstatningssøgendes forklaring herom ikke kunne tillægges afgørende betydning for spørgsmålet om varetægtsfængsling. Det må nemlig antages, at erstatningssøgende var blevet varetægtsfængslet under alle omstændigheder, fordi han kunne have påvirket efterforskningen. Eventuelle uoverens-

stemmelser i erstatningssøgendes forklaring bør derfor ikke afskære erstatning eller bevirke at erstatningen nedsættes."

Hærværksdommen ville iflg. E have fået samme udfald, herunder at den var gjort betinget, uanset om der ikke havde været nogen varetægtsfængsling.

Anklagemyndigheden anførte bl.a., at der ikke var administrativ praksis for at give forhøjede erstatninger for fængsling med sigtelse efter § 180.

Retten frifandt, som ovenfor anført, anklagemyndigheden vedr. den anden periode. E havde ikke antageliggjort, at der ikke var sket varetægtsfængsling, såfremt han alene havde været sigtet for hærværksforholdet.

Retten fortsatte (side 10):

"Vedrørende første periode finder retten, at den takstmæssige erstatning bør forhøjes med 50% som af erstatningssøgende krævet, fordi der har været rejst sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 180.

Da der i øvrigt er enighed om kravet rent størrelsesmæssigt, fastsættes kravet for første periode herefter til 143.701,00.

Frihedsberøvelsen vedrørende første periode findes ikke at stå i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald henset til, at påtale blev opgivet vedrørende sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 180, og der findes herefter grundlag for erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

To af rettens dommere finder ikke, at anklagemyndigheden har påvist tilstrækkeligt grundlag for at statuere, at erstatningssøgende selv har givet anledning til varetægtsfængslingen i første periode.

En dommer finder, at erstatningssøgende med sine skiftende forklaringer om sin færden omkring brandtidspunktet selv har givet anledning til den skete varetægtsfængsling, og vil derfor helt nægte erstatning i medfør af retsplejelovens § 1000 a, stk. 3.

Der gives dom efter stemmeflerhed således, at der tilkendes erstatningssøgende et beløb på 143.701,00 kr. med den til enhver tid gældende procesrente fra 26. oktober 1998.

Anklagemyndighedens opdeling af sagen har unødigt forsinket og besværliggjort erstatningssagens behandling.

Herefter, og efter sagens udfald findes det offentlige at burde betale sagens omkostninger, herunder salæret til den erstatningssøgendes beskikkede advokat."

- 00000 -

Forsvarersalæret udgjorde 12.500 kr. + moms.

Der blev tillagt procesrente fra erstatningskravets fremsættelse.

Kendelse af 16/12 1999 om admittering af erstatningskravet vedr. den første periode er medsendt.

Det hedder heri:

"Der foreligger en sådan usikkerhed om betydningen af den skete varetægtsfængsling og beregningen af frist for fremsættelse af erstatningskrav, at det findes undskyldeligt, at der først er fremkommet forbehold om erstatning i skrivelsen af 14. januar 1998.

Betingelserne for behandling af kravet vil derfor være opfyldt efter retsplejelovens § 1018 e, stk. 2, og det findes herefter upåkrævet at tage stilling til, hvorvidt 2 månedersfristen rettelig bør regnes fra 3. september 1998.

Anklagemyndighedens begæring om sagens afvisning vedrørende 1. periode kan derfor ikke tages til følge.

Parterne er enige om, at sagen vedrørende 1. periode herefter skal udsættes.

Da udsættelse sker vedrørende 1. periode, og da det i denne situation findes rettest at lade behandlingen af 2. periode afvente udfaldet af den administrative behandling af 1. periode, findes erstatningssøgendes påstand om udsættelse at burde tages til følge, jfr. princippet i retsplejelovens § 345."

Landsforeningens Meddelelse 67/2001

Beviser - Videoafhøringer

Retsplejelovens § 877

Højesteret afslog i lighed med tidligere afgørelser anklagemyndighedens begæring om afspilning af to videoafhøringer optaget i maj og august 1999 af en dengang 10-årig pige. En tilsvarende, men ikke identisk sag er kort refereret i U 2001.992 HK

HK 524/2000, 8/2 2001

Spørgsmålet var rejst allerede under ankesagen i landsretten, hvor T blev afhørt om omstændighederne i forbindelse med, at han blev sigtet i maj 1999 forud for første videoafhøring af vidnet V.

Landsretten henviste til Højesterets kendelser af 16/3 og 17/5 2000 og fortsatte:

"Sådan som nærværende sag foreligger oplyst for landsretten, må det lægges til grund, at tiltalte den 21. maj 1999 uden tilstedeværelse af en forsvarer blev sigtet for sagens forhold 2. Den 27. maj 1999 blev advokat A beskikket som forsvarer for tiltalte. Den 31. maj 1999 blev der under tilstedeværelse af den beskikkede forsvarer foretaget den første videoafhøring, der alene vedrørte forhold 2. Først efter videoafhøringen den 31. maj 1999 - ca. en uge efter den 27. maj 1999 - kontaktede tiltalte selv sin forsvarer, der, uden at oplyse om den foretagne videoafhøring, fortalte tiltalte, at man måtte afvente yderligere afhøring af forurettede, da "der var kommet mere frem". Samme dag som videoafhøringen den 31. maj 1999, men efter denne, blev der indgivet anmeldelse til politiet vedrørende forhold 1. Der blev først foretaget videoafhøring vedrørende dette forhold den 17. august 1999. Sigtelse for dette forhold blev herefter foretaget under en afhøring hos politiet den 15. september 1999, hvor tiltalte var til stede med sin forsvarer. Der havde ikke i perioden fra den 31. maj 1999 til den 15. september 1999 været drøftelser mellem tiltalte og hans forsvarer eller mellem tiltalte og politiet om videoafhøringerne. Tiltalte så under afhøringen den 15. september 1999, at der forelå afskrifter vedrørende videoafhøringerne, men tiltalte gennemgik dem ikke. Det fremgår ikke af rapporten af 15. september 2000, at indholdet er gennemgået med tiltalte. Tiltalte så først videoafhøringerne under domsforhandlingen den 16. marts 2000 og var ikke i kontakt med sin forsvarer mellem den 15. september 1999 og domsforhandlingen.

Tiltalte har efter det foranstående ikke før under domsforhandlingen den 16. marts 2000 haft lejlighed til at se videooptagelserne og har således ikke haft mulighed for inden for kort tid efter videoafhøringerne i maj og august 1999 at anmode om en genafhøring af forurettede. Dette findes ikke at kunne bebrejdes tiltalte.

Under disse omstændigheder finder landsretten, at der er sket en sådan tilsidesættelse af retssikkerhedsmæssige hensyn til tiltalte, at der ikke i medfør af retsplejelovens §

877, stk. 3, undtagelsesvis bør gives tilladelse til at vise videoafhøringerne under domsforhandlingen."

Afgørelsen blev med procesbevilling køret til Højesteret af anklagemyndigheden.

Advokat A havde i en erklæring af 5/10 2000 oplyst:

"Tiltaltes forklaring stemmer ikke overens med mine notater. Mit første møde med tiltalte var den 31. maj 1999 efter videoafhøringen af V.

Mødet var af 1 times varighed, og klienten blev orienteret om, hvad der var foregået under afhøringen.

Det er korrekt, at jeg på et senere tidspunkt har orienteret klienten om, at efter oplysninger fra politiet var der kommet mere frem, og at der skulle foretages en ny afhøring af V.

Klienten kan således ikke være uvidende om at der er tale om to afhøringer.

Begge afhøringer blev gennemgået hos kriminalpolitiet den 15. september, idet udskrifterne af afhøringerne den 31/5-1999 og 17/8-1999 blev gennemgået, og flere passager fra udskrifterne blev oplæst. Klienten havde ingen bemærkninger til udskrifterne udover naturligvis, at han gjorde gældende, at udsagnene var usande. Det var hans opfattelse at det var moderen der havde påvirket datteren til at fortælle som hun gjorde, og det hele udspandt sig af, at ægteskabet fungerede dårligt, hvilket det havde gjort i mange år og at hustruen meget ofte havde foretaget politianmeldelser mod klienten og at hele denne sag kun var et forsøg fra hustruen på at skade klienten.

Det er korrekt, at klienten ikke har set videoptagelserne før domsforhandlingen den 16. marts 2000."

I et notat af 3/10 2000 havde kriminalkommissær K oplyst:

"Afhøringen begyndte den 150900 kl. 10:30 og sluttede kl. 11:50, og varede således i alt 1 time og 20 min. Sigtede blev ved denne afhøring afhørt til 3 forhold/sigtelser, henholdsvis anden kønslig omgængelse end samleje med barn under 12 år, vold samt trusler. Disse 3 individuelle afhøringer er beskrevet i de 3 afhøringsrapporter ...

Under disse afhøringer blev sagens detaljer gennemgået med sigtede under brug af de fra de foretagne videoafhøringer af 310599 og 170899 udfærdigede referater/afskrifter ...

I forbindelse med afhøringen blev sigtede foreholdt de forskellige udtalelser fra forurettede, ved brug af citater fra de omtalte referater - hvorved han detaljeret blev oplyst om, hvilke specifikke krænkelser der danner baggrund for den rejste sigtelse.

Det skal anføres, at forsvareren, advokat A, inden afhøringen havde modtaget disse referater, som var tilstillet forsvareren løbende under sagens udvikling."

Resten er citat af Højesterets kendelse:

"Anklagemyndigheden har bl.a. anført, at selv om T ikke - som angivet i Højesterets kendelse af 17. maj 2000 (U 2000.1751 HK) - har haft lejlighed til forud for afhøringerne at drøfte sagen med sin advokat og heller ikke efterfølgende har haft lejlighed til at se videooptagelserne hos politiet, har han under efterforskningen haft et sådant kendskab til afhøringerne og indholdet af disse, at han tilstrækkelig kort tid efter at have fået kendskabet har haft mulighed for at fremsætte et eventuelt ønske om genafhøring af forurettede. Formålet med at gøre tiltalte bekendt med videoafhøringerne er således tilgodeset. Der er derfor ikke tilsidesat væsentlige hensyn til T's retssikkerhed, der bør medføre, at det ikke tillades anklagemyndigheden at afspille videoafhøringerne i medfør af retsplejelovens § 877, stk. 3.

T har anført, at der ikke efterfølgende blev givet ham mulighed for at se videooptagelserne eller udskrifter fra disse, og at han først så optagelserne under domsforhandlingen for byretten den 16. marts 2000.

Højesterets bemærkninger:

Af de grunde, der er anført af landsretten, og med bemærkning, at det, der nu er oplyst om forløbet af afhøringen den 15. september 1999, ikke kan føre til andet resultat, stadfæster Højesteret kendelsen.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes."

Landsforeningens Meddelelse 68/2001

Skyldnersvig, groft – Påtalebegæring – Lang sagsbehandling – Menneskerettigheder – Frifindelse for bedrageri eller skattesvig ved skattegodtgørelsesmodellen – Konfiskation – Rettighedsfortabelse – Sagsomkostninger

Straffelovens § 75, § 155, § 283 og § 286, Menneskerettighedskonventionens art. 6.

Direktør RS på nu 54 år og advokat A på nu 41 år straffet med henholdsvis 4½ års fængsel ubetinget og 1½ år betinget for groft skyldnersvig i forbindelse med indkøb og videresalg af 28 overskudsselskaber, hvor de latente skatter ifg. perioderegnskabene udgjorde 75 mill. kr. Landsretten udtalte side 41 f i dommen: "Landsretten tiltræder af de af byretten anførte grunde, at skattevæsnet ved kravet på den latente skal må anses for fordringshaver omfattet af beskyttelsen i straffelovens § 283, stk. 1, nr. 3". Advokaten blev tillige dømt efter § 155. Begge frifundet for bedrageri subs. skattevig i forbindelse med en skatteordning, der ophørte 31/3 1992, og som gav mulighed for fradrag for tab ved salg af aktier, idet det blev lagt til grund, at det ikke var afgørende for skattegodtgørelsesmodellen, om selskaberne var erhvervet i kraft af ulovlig selvfinansiering. Skattevæsnet havde ikke anfægtet modellen, heller ikke så sent som i 1997 i en landsretskendelse vedr. et af selskaberne, hvorfor der ikke forelå nogen vildfarelse hos skattevæsnet.

I forhold til anklagemyndighedens påstand på konfiskation af 54 mill. i udbytte for både bedrageri og skyldnersvigsforholdene, blev RS i skyldnersvigsforholdet som påstået dømt til, at de 10 mill., der ved selskabshandlerne var udbytte, overført til et moderselskab, skulle konfiskeres. Selv om det ikke fremgik af sagen, at der var påtalebegæring fra skattevæsnet, blev sagen fremmet, idet selskaberne var uden midler, et af dem var erklæret konkurs, vedr. de 27 andre havde Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fremsat begæring om tvangsopløsning, hvilket var tilstrækkeligt efter Straffelovens § 290, stk. 1.

Sagen var anmeldt af skattemyndighederne i 1992, byrettens dom fra Odense afsagt i 1999. Landsretten fandt imidlertid ikke, at der var "døde" perioder i strafforfølgningen, og fandt således ikke, at der forelå en krænkelse af art. 6. Advokatens betingede straf blev dels begrundet med, at han ikke havde haft noget egentlig udbytte af transaktionerne, hvortil kom at han i 1998 var blevet ramt af alvorlig invaliditet. Direktøren blev frakendt retten til at deltage i selskaber, advokaten blev frakendt bestillingen, begge indtil videre. De domfældte skulle kun betale halvdelen af sagsomkostningerne henset til, at de var blevet frifundet for bedrageri.

ØL 13. afd. a.s. nr. S-2547-99, 31/10 2000

Byrettens dom er på 223 sider. Under byretssagen blev en medtalt revisor idømt fængsel i 1½ år, hvoraf fuldbyrdelsen af 1 år blev gjort betinget, ligesom der skete rettighedsfrakendelse indtil videre. Ankedommen er – usædvanligt for landsretten, selv i selskabstømmersager – på 47 sider. Der hidsættes derfor ikke yderligere referat af sagen. Landsrettens pressemeddelelse i anledning af domsafsigelsen kan indtil videre findes på internettet www.oestrelandsret.dk. under Nyheder.

Særforanstaltninger - Ophævelse af dom til ambulant behandling - Retslægerådet

Straffelovens § 68 og § 72

1½ år gammel dom til ambulant psykiatrisk behandling for overfald på togrevisor, jfr. § 119, ophævet. Dette var anbefalet af Distriktskykiatrisk Center og Kriminalforsorgen, men ikke af Retslægerådet.

Ø.L. 1. afd. kære nr. S-3859-00, 11/12 2000

T, nu på 33 år, var i juni 1999 dømt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, men til ambulant psykiatrisk behandling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at der af Kriminalforsorgen i forbindelse med overlægen kunne træffes bestemmelse om indlæggelse.

I erklæringer fra juni 2000 havde Distriktskykiatrisk Center og Kriminalforsorgen anbefalet, at foranstaltningen blev ophævet. Det var bl.a. anført, at man skønnede risikoen for ligeartet kriminalitet ringe.

Retslægerådet havde i en erklæring af 30/8 2000 meddelt, at man fandt, at det endnu var for tidligt at ophæve den idømte foranstaltning. Det anbefalede, at behandlingen blev fortsat med henblik på yderligere observation og behandling.

Byretten bemærkede:

"Efter de foreliggende lægelige oplysninger, karakteren af den begåede kriminalitet og foranstaltningens tidsmæssige udstrækning finder retten, at foranstaltningen idømt ved Københavns Byrets dom af 14. juni 1999 kan ophæves endeligt, jf. straffelovens § 72."

Anklagemyndigheden kærede med opsættende virkning.

Kæremålet blev mundtligt behandlet. Resten er citat fra landsrettens kendelse:

"Domfældte har forklaret, at foranstaltningen har givet ham vanskeligheder med at få samvær med sin datter, der er 7 år. Han har haft jævnlige samtaler med overlæge O. Han har fået egen lejlighed.

I henhold til de i kendelsen anførte grunde, og idet fortsat behandling i den skete form ikke findes formålstjenlig,

b e s t e m m e s:

Den påkærede kendelse stadfæstes, således at foranstaltningen, der er idømt ved Københavns byrets dom af 14. juni 1999 ophæves."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer, at det ved ambulant mentalundersøgelse forud for dommen i 1999 var fastslået, at T led af skizofreni. Overfaldet var begået i september 1997. Der havde ikke været yderligere kriminalitet. T ønskede ikke medicinsk behandling, hvilket blev respekteret, men havde overholdt aftaler om at møde i ambulatoriet. Han var, skønt der ikke var tvivl om diagnosen, forholdsvis ræsonnabel.

Der henvises til U 00.2304V og Lf. Medd. 21/2000 V.

Landsforeningens Meddelelse 70/2001

Forsvarerpålæg

Retsplejelovens § 745 og § 748

Arrestanterne var fortsat isolerede, havde afgivet indenretlig forklaring og var under forsvarernes tilstedeværelse blevet genafhørt. På denne baggrund og som sagen i øvrigt forelå oplyst, fandtes der ikke påvist særlig risiko, der berettigede til opretholdelse af forsvarerpålæg i sag med skudepisode.

Ø.L. 9. afd. kære nr. S-0261-01, 26/1 2001

Tre varetægtsarrestanter var fremstillet til fristforlængelse den 16/1 2001 efter en skudepisode nytårsnat. Anklageren redegjorde for, at de fleste af vidnerne fra gerningsstedet nu var afhørt, men der manglede bl.a. afhøringer fra forskellige personer, der skulle kunne be- eller afkræfte de fængsledes forklaringer. Det var nu oplyst, at der var affyret to forskellige skydevåben på gerningsstedet. De fængslede var alle afhørt på ny, og der var fortsat væsentlige uoverensstemmelser i deres forklaringer, ligesom de på enkelte væsentlige punkter havde ændret deres forklaringer siden grundlovsforhøret.

De blev derfor fortsat isolerede. En af forsvarerne bemærkede, at han i øjeblikket ikke var bekendt med hvilken efterforskning, der manglede, idet der ikke fra anklage-

myndighedens side præcist var oplyst, hvad det var for personer, man yderligere manglede afhøring af.

Forsvarerne begærede efter isolationskendelserne herefter pålægget efter RPL § 748, stk. 6, ophævet, idet de anførte, at det var særdeles vanskeligt for forsvaret at varetage dette, idet man ikke måtte oplyse de fængslede om de forklaringer, der var afgivet af de andre sigtede i sagen. Det var på nuværende tidspunkt af efterforskningen unødvendigt.

Anklageren protesterede mod, at pålægget blev ophævet, idet han anførte, at der var anordnet isolation netop fordi, de fængslede ikke skulle gøres bekendt med hinandens indbyrdes meget divergerende forklaringer.

En af forsvarerne bemærkede hertil, at såfremt alene isolation kunne medføre et pålæg efter RPL § 748, stk. 6, ville der være anordnet en specialhjemmel hertil.

Byretten afsagde følgende kendelse:

"Under hensyn til det af anklagemyndigheden anførte, finder dommeren, af de af anklagemyndigheden anførte grunde, at der fortsat er behov for, at forsvaret ikke drøfter de forklaringer, der er afgivet af de øvrige fængslede med deres klienter, hvorfor dommeren finder, at pålægget efter retsplejelovens § 748, stk. 6 fortsat bør opretholdes...."

Kendelsen omfattede både politirapporter og de indenretlige forklaringer.

To af forsvarerne påkærede kendelsen. En af forsvarerne anførte bl.a.:

"Da pålæg i øvrigt ikke skal kunne fungere således, at de pålægsbelagte rapporter senere skal tjene som et slags overraskelsesmoment i forbindelse med afhøringer af de sigtede, mener jeg ikke, at der er baggrund for en opretholdelse af de omhandlede pålæg.

Jeg skal i den sammenhæng henviser til U 86.416 samt Landsf. Meddelelser 25/1997 ..."

Landsretten bemærkede:

"Af sagen fremgår, at arrestanterne er fortsat isolerede, har afgivet indenretlig forklaring og under forsvarernes tilstedeværelse er blevet genafhørt. På denne baggrund og som sagen i øvrigt foreligger oplyst, findes der ikke påvist særlig risiko for, at arre-

stanterne, hvis de gøres bekendt med de afgivne forklaringer, på afgørende måde vil kunne forhindre politiet i at gennemføre konkrete efterforskningskridt eller hindre sagens opklaring.

Herefter ophæves de i medfør af retsplejelovens § 745, stk. 4, og § 748, stk. 6, givne pålæg."

Landsforeningens Meddelelse 71/2001

Røveri - mange, men ikke § 288, stk. 2

Straffelovens § 288

8 røverier inden for 4 måneder med våbenlignende genstande (splatterpistol) og maskering efter § 288, stk. 1, blev takseret til 3½ års fængsel. En noget tøvende eller tilbageholdende deltagelse i henholdsvis 7 og 4 røverier kostede henholdsvis 3 og 2 års fængsel.

Retten i Roskilde S 9-1807/00, 14/9 2000

T på 20, C på 21 og S på 22 år var under en tilståelsessag tiltalt for en række røverier, S og C 4 kioskrøverier med splatterpistol, udbyttet cigaretter og kontanter, 1 bankrøveri med udbytte 12.600 kr., hvor T var hæler.

T og C røveri mod henholdsvis købmand og bank. S og T et postkontor. T sammen med nogle yderligere personer en bank - stadig med splatterpistolen. C alene en bank. S en bank, derudover hælerier og ulovlig våbenbesiddelse (ikke skarpe skydevåben).

Ingen af de tiltalte var straffet af betydning for sagen.

Retten udtalte bl.a.:

"Ved straffens fastsættelse er der generelt lagt vægt på at der er tale om røverier mod såvel kiosker som banker og posthuse, at de er udført under trussel med våbenlignende genstande (splatterpistol), og at røverierne er planlagte og udført under maskering.

Heroverfor står de personlige forhold, navnlig at de tiltalte er unge mennesker, der ikke tidligere er straffet.

Retten finder ikke, at røveriforholdene kan henføres til straffelovens § 288, stk. 2, ej heller når henses til antallet af forhold og omstændighederne ved udførelsen."

C fik fængsel i 3 år og 6 måneder:

"Ved strafudmålingen er konkret lagt vægt på, at tiltalte har været aktiv i udførelsen af røverierne, og at han har deltaget i 5 røverier mod kiosker og 3 røverier mod bank/posthus."

S fik fængsel i 3 år:

"Ved strafudmålingen er konkret lagt vægt på, at tiltalte har været aktiv, om end nogen tøvende, ved udførelsen af 4 røverier mod kiosker og 3 røverier mod bank/posthus."

T fik fængsel i 2 år:

"Ved strafudmålingen er konkret lagt vægt på, at tiltalte har deltaget i 1 røveri mod kiosk og 3 røverier mod bank/posthus. Tiltalte har under udøvelsen af røverierne været noget tilbageholdende, dog har han aktivt deltaget i planlægning, kørsel og modtaget udbytte."

De domfældte havde været frihedsberøvet fra henholdsvis maj og juni måned. Nogle erstatningskrav blev behandlet under sagen, og maskering, våben og andet røveriudstyr konfiskeret.

- oo0oo -

Redaktøren tilføjer, at i U.2000.1862 V blev 5 tilfælde af bankrøverier under dissens henført under straffelovens § 288, stk.2, uanset at der var anvendt en attrappistol.

Landsforeningens Meddelelse 72/2001

Asyl - 1. asylland - Menneskerettigheder

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3

Asylsøger i England fik dom for, at tilbagesendelse til Tanzania ville overtræde EMK artikel 3.

Hilal v. Storbritannien, nr. 45276/99, 6/3 2001

Asylansøgeren Hilal var statsborger i Tanzania og stammede fra Pemba, en af øerne

i Zanzibar. Han søgte asyl i februar 1995, men fik afslag som følge af manglende troværdighed og skiftende forklaringer. Anke af afgørelsen førte ikke til andet resultat.

H gjorde gældende, at han, forinden han forlod Zanzibar, havde været medlem af et oppositionsparti, CUF. I august 1994 var han blevet tilbageholdt i en politistation i 3 måneder som følge af aktiviteterne for CUF, og var gentagne gange blevet tortureret.

Menneskerettighedsdomstolen fandt, at ansøgeren og hans bror var blevet tilbageholdt på grund af aktiviteter for CUF, at han var blevet mishandlet under tilbageholdelsen, bl.a. ved at blive hængt op med hovedet nedad, hvilket medførte alvorlig næseblødning, og at lægelige oplysninger og dødsattest udviste, at broderen var afgået ved døden efter løsladelsen, hvilket kunne passe med ansøgers oplysninger om, at broderen var blevet mishandlet under frihedsberøvelsen.

Baggrundsoplysninger om Tanzania, bl.a. fra Amnesty International og US Department of State, viste, at der fortsat foregik forfølgelse af CUF-medlemmer, at menneskeretssituationen fortsat var dårlig, at politiet foretog illegale henrettelser og mishandlede sigtede, fængselsforholdene var brutale og livstruende, og at skønsmæssige og langvarige frihedsberøvelser fortsat var et problem.

Domstolen afviste regeringens indsigelse gående ud på, at uanset man antog, at ansøgeren ville være udsat for en risiko i Zanzibar, så kunne han tage ophold i Tanzania, hvor menneskeretssituationen var mere sikker. Også der fandt domstolen, at forholdene var dårlige, hvortil kom, at politimyndighederne samarbejdede, og der var risiko for, at ansøgeren ville blive udleveret fra Tanzania til Zanzibar.

Derfor ville en tvangsmæssig udsendelse til Tanzania være en overtrædelse af artikel 3, da ansøgeren ville blive udsat for en alvorlig risiko for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Afgørelsen kan findes på www.echr.coe.int, på engelsk.

Landsforeningens Meddelelse 73/2001

Pengefalsk

Straffelovens § 166 og § 167

Pengefalsk i 2 tilfælde og med brug af falsk legitimation straffet med fængsel i 4 måneder.

Københavns Byrets 4. afd. 21893/00, 8/9 2000

T, italiener på 28 år, var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 166, pengefalsk, ved at have besiddet 7 stk. falske 100.000 liresedler og 14 stk. falske 50.000 liresedler, som han havde forskaffet sig og indført i Danmark med henblik på senere udgivelse i København.

I forhold 2 var han tiltalt efter § 167, jfr. § 166, udgivelse af falske penge, idet han havde forsøgt at veksle 3 af de i forhold 1 nævnte falske 100.000 liresedler i en bank.

I forhold 3 dokumentfalsk ved i banken at have forevist et forfalsket italiensk ID-kort.

(Kursværdien af 1,4 mill. lire ligger på ca. 5.400 d.kr., ER)

Straffen blev fastsat til 4 måneders fængsel, og T udvist i 5 år, da han ikke havde særlig tilknytning til Danmark.

- oo0oo -

Forsvareren oplyser:

"De domme, jeg var bekendt med var VLD 11.5.1993, jfr. domme "1993-1995" s. 137 og U 1997 s. 53, jfr. domme "1996-1998" s. 155.

Landsforeningens Meddelelse 74/2001

Bedrageri, social- - Spilleindtægter - Frifindelse

Straffelovens § 279

T havde i den fire måneders periode, hvor han og ægtefællen modtog kontanthjælp, i alt gevinster på ca. 52.000 kr. ved spil. Frifundet for socialbedrageri, da retten ikke fandt, at de bruttoindtægter, som han havde haft ved spil, ville have medført, at han ikke var berettiget til at oppebære kontanthjælp i samme periode.

Københavns Byrets 35. afd. 13100/00, 21/9 2000

T på 33 år og udlænding var tiltalt for socialbedrageri ved fra april til august 1999 at have undladt at oplyse, at han havde indtægter ved spil, hvorved han bestemte socialcentret til at udbetale sig kr. 51.854 i kontanthjælp til sig og ægtefællen.

T var ikke straffet af betydning for sagen. Han nægtede sig skyldig og afgav forklaring tillige med to sagsbehandlere.

Byretten anførte kort:

"Efter bevisførelsen finder retten det ikke godtgjort, at de bruttoindtægter, som tiltalte har bekræftet at have haft ved spil i den i tiltalen omfattede periode, ville have medført, at han ikke var berettiget til at oppebære kontanthjælp i samme periode. Tiltalte frifindes derfor."

- oo0oo -

Det fremgik af den medsendte retsbog, at T vedgik, at han i den anførte periode havde i alt gevinster på 52.000 kr. Han brugte sine lommepenge til at spille for. Der var for det meste tale om tab og ikke gevinster. Han mente ikke, at han skulle oplyse, hvis han f.eks. vandt 20 kr. i spil, når indsatsen var trukket fra.

Sagsbehandler A forklarede, at hun - efter fast praksis - oplyste, at gevinster fra f.eks. Lotto og Tipstjenesten skulle indberettes. Hun plejede ikke at tale om, hvorvidt eventuelle udgifter skulle fradrages indtægten.

Sagsbehandler B havde talt med T, efter at forholdet var kommet frem. Hun fortsatte:

"I princippet skal man opgive bruttoindtægten, men jeg plejer ikke at tale om, hvorvidt man skal indberette gevinster, selvom indsatsen har været større end gevinsten. Jeg kan huske, at der er klienter, som har indberettet gevinster på 100 og 200 kr. Hvis gevinsten ikke overstiger 10.000 kr., som er den grænse, der er sat for hvor stor en formue en kontanthjælpsmodtager må have, vil en gevinst ikke få indflydelse på bi-standshjælpen. Hvis der er tale om et ægtepar er formuegrænsen 20.000 kr."